

[Anker Jørgensen.]

Jeg mener heller ikke, at vi vil kunne kontrollere andre former for tilskud, som organisationer, men især enkeltpersoner ville yde. Når jeg nævner begrebet enkeltpersoner, tænker jeg i denne forbindelse på visse indehavere af store virksomheder, som under en eller anden form afsætter betydelige beløb til de borgerlige partier. Dette ville ikke være omfattet af denne lov, og det ville i øvrigt — selv om det kom med i lovforslaget — overhovedet ikke kunne kontrolleres.

I amerikansk fagbevægelse anvender man den fremgangsmåde, at man ved overenskomstforhandlingerne aftaler med arbejdsgiverne, at de varer, som fremstilles, skal have et lille mærke, der viser, at den pågældende vare er fremstillet af fagorganiserede arbejdere. Jeg er naturligvis ikke tilhænger af, at vi gør noget lignende herhjemme; men jeg vil gerne sige, at den yderste konsekvens af venstres forslag sådan set måtte være det samme princip, indført med omvendt fortegn — med andre ord: når vi købte en frakke eller en rullepølse, skulle der i virkeligheden på prissedlen klart stå, hvor meget af prisen der gik til den borgerlige politiske agitation.

At det ikke er urimeligt at diskutere tingene på denne måde, fremgik også af det cirkulære, som den daværende konservative partiformand, hr. Poul Sørensen, udsendte til en lang række virksomheder under valgkampen i 1964. Af dette cirkulære fremgår det klart, at man appellerer til virksomhederne om støtte til den konservative valgkamp.

Vi kan håbe, at behovet for tilskud af denne art vil blive mindre. Jeg tænker i denne forbindelse på TV, der spiller en stadig større rolle i valgkampen, og jeg håber i høj grad, at udgifterne til valgkamp vil kunne nedsættes i de kommende år; til gengæld bliver der uden tvivl i fagbevægelsen brug for et mere intenst fagligt og politisk oplysnings- og uddannelsesarbejde. Men det må netop være organisationerne selv, der bestemmer, om de vil yde, i hvilket omfang de vil yde, og på hvilken måde det skal gøres. Det er medlemmernes penge, og det må være organisationernes kompetente forsamlinger og ikke folketinget, der overvejer og beslutter, hvor

man vil investere for at få det mest mulige ud af sine investeringer. Man må ikke glemme, at fagbevægelsens målsætning er at tage del i den offentlige og politiske virksomhed, så at medlemmerne kan hævde deres ret og få varetaget deres økonomiske og andre interesser.

Der er dem, der hævder, at medlemmerne ingen indflydelse har på sådanne afgørelser, fordi tingene afgøres i de kompetente forsamlinger. Hr. Henry Christensen var også inde på dette spørgsmål og sagde, at det var medlemmerne selv og alene dem, der skulle bestemme.

For det første må jeg understrege, at betydelige tilskud kommer fra afdelingerne, hvor medlemmerne har direkte mulighed for at få indflydelse på afgørelserne. For det andet er det udemokratisk at hævde, at kompetente forsamlinger ikke skulle have lov til at træffe sådanne beslutninger. Folketinget, som er Danmarks mest betydningsfulde kompetente forsamling, har da også fuld demokratisk ret til at vedtage love og træffe beslutninger på vælgernes vegne, oven i købet i et omfang, der overgår de beslutninger, som alle andre kompetente forsamlinger i vort vidt forgrenede foreningsmæssige demokrati måtte træffe.

Jeg finder altså, at dette er i orden, og mit parti finder, at det er i orden. Det er simpelt hen en praktisk måde at ordne tingene på, hvis demokratiet skal kunne fungere, hvis det skal kunne handle. Jeg må derfor på mit partis vegne afvise venstres lovforslag. Venstre har udtalt ønske om udvalgsarbejde, hvad mit parti ikke vil afvise, men jeg så egentlig allerhelst, at det foreliggende forslag blev stemt ned.

Thestrup: På mit partis vegne kan jeg give tilslutning til det fremsatte lovforslag. Jeg deler den af hr. Henry Christensen fremsatte opfattelse, at det ikke er i god overensstemmelse med demokratiske synspunkter, at en statsborger som følge af sin beskæftigelse, sin stilling eller sit erhverv kan tvinges til at støtte politisk virksomhed, der er imod hans overbevisning.

Det er jo højesterets dom af 28. november 1966, der har foranlediget dette lovforslag. I denne dom blev det fastslået, at en chauffør, der havde været nødt til at indmelde sig i en fagforening under LO for at beholde